

DANSK LANDBRUGS DRIVHUSGASUDLEDNING OG PRODUKTION

Hvilke landbrugsprodukter er årsag til drivhusgasudledningen i landbruget?

Klimarådet
8. december 2016

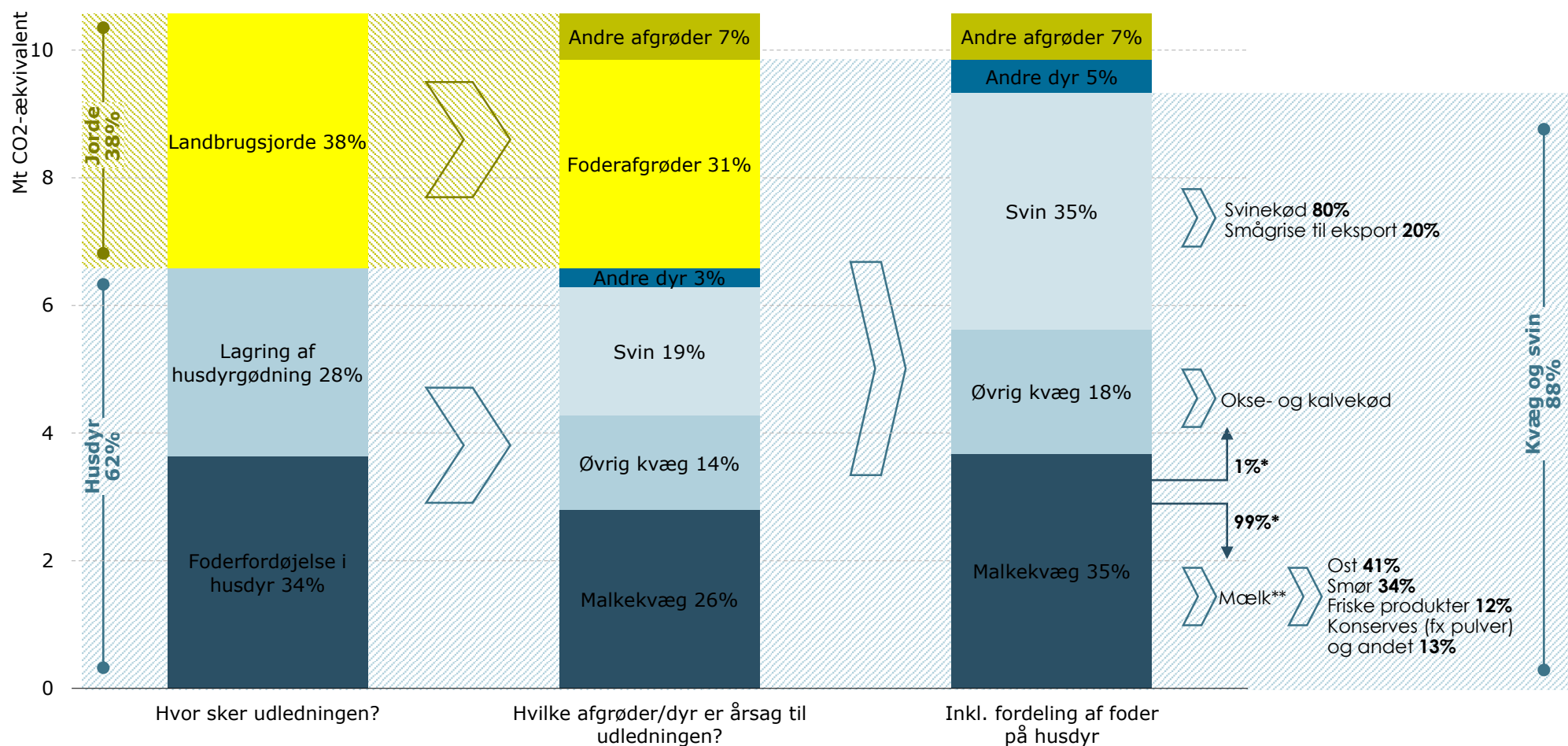
Konklusion del 1: Hovedparten af drivhusgasudledningerne fra dansk landbrug skyldes opdræt af kvæg og svin

DANSK LANDBRUGS UDLEDNINGER AF DRIVHUSGASSER DOMINERES I HØJ GRAD AF UDLEDNINGER FORBUNDET MED FODERPRODUKTION TIL, FODERFORDØJELSE I OG HÅNDTERING AF GØDNING FRA KVÆG OG SVIN.

- **Knap 90 procent af udledningerne fra dansk landbrug kan henføres til produktion af animalske slutprodukter fra kvæg og svin.** Produktionen af kvæg, svin og andre husdyr udleder drivhusgasser gennem dyrenes fordøjelse af foder og lagringen af deres gødning (i alt ca. 62 procent af de samlede udledninger fra landbruget). Herudover anvendes en stor del af det dyrkede areal i landbruget i dag til produktion af foder (ca. 31 procent af de samlede udledninger).
- **Værdien af aktiviteter henført til kvæg (samt kvægfoder) er en mindre andel end aktiviteternes andel af drivhusgasudledningerne.** Mælk og slagtekvæg har en relativt mindre andel af landbrugets produktionsværdi og beskæftigelse end andelen af drivhusgasser. For svineproduktionen stemmer andelen for økonomi og udledning nogenlunde overens. Fjerkræ og mink har en større økonomisk andel end andelen af drivhusgasser.
- **Udledningerne fra foderafgrøder er i dag en konsekvens af husdyrhold. Der vil dog fortsat ventes visse udledninger fra landbrugsjorde selvom husdyrhold eventuelt måtte blive reduceret.** Det er ikke oplagt, at en reduktion i fx svineproduktionen vil resultere i færre drivhusgasser fra det areal, der i dag bruges til svinefoderproduktion. Arealet kan bruges til andre afgrøder, hvormed jordbruget fortsat vil udlede drivhusgasser. Jorden kan også bruges til helt andre formål som fx etablering af skov, åben natur, eller noget helt andet, hvilket vil kunne reducere det nuværende udledningsniveau fra jordbruget.

Knap 90% af drivhusgasudledningerne fra dansk landbrug skyldes ultimativt kvæg og svin

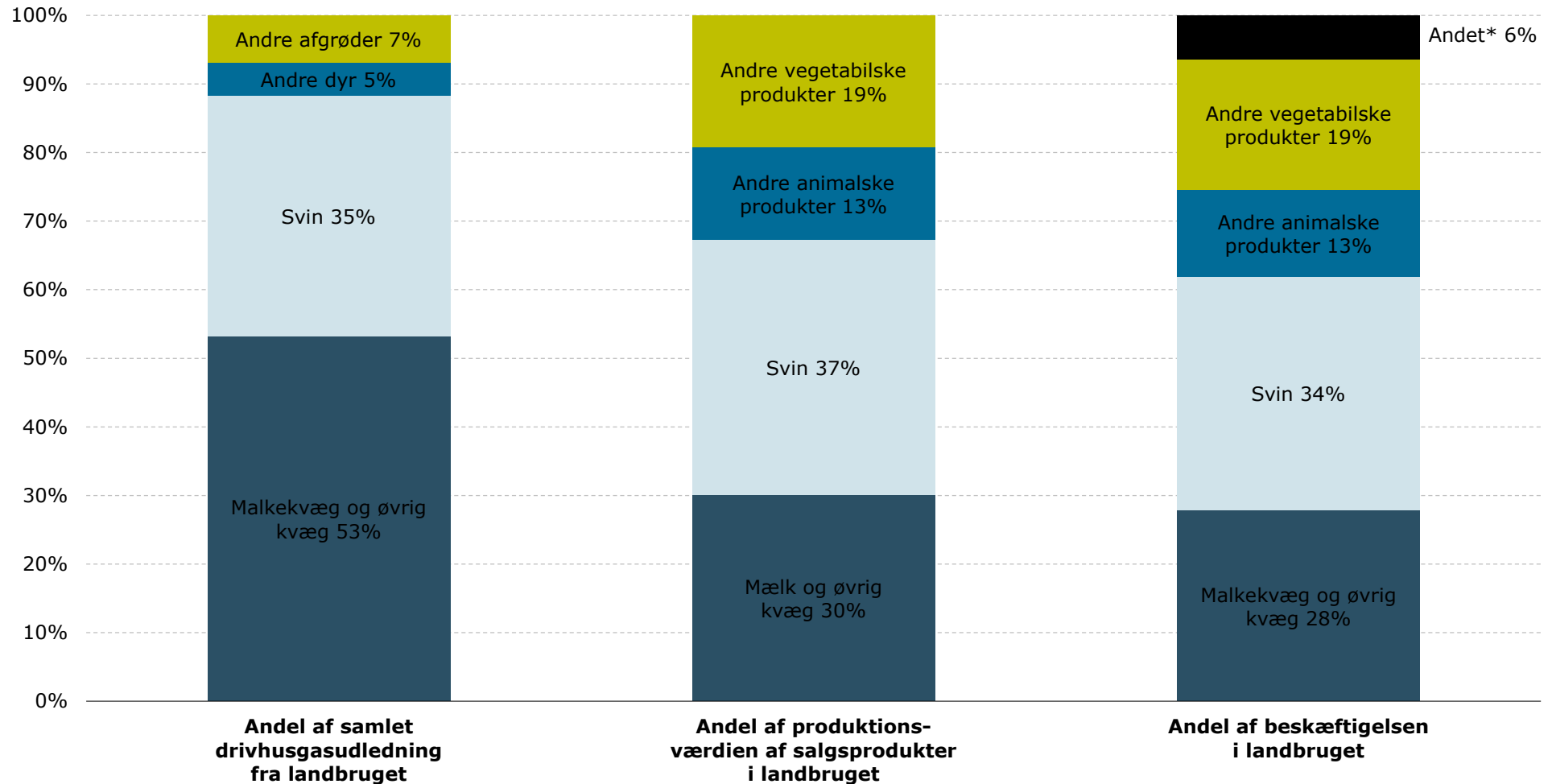
Når udledningerne forbundet med foderafgrøder inkluderes står kvæg og svin for langt størstedelen af de danske drivhusgasudledninger fra landbruget. Kvægproduktionen giver primært mælk, som bliver til ost, smør, friske mælkeprodukter og pulver, mens svineproduktionen bliver til svinekød og smågrise til eksport.

Note: Søjlerne viser de officielle drivhusgasudledninger fra landbruget som opgjort i rapporten 'Denmark's National Inventory Report 2015 and 2016'. Tallene er 2014-tal. Udledninger i kategorien 'Landbrugsjorde' i første søjle er mest lattergas samt en lille mængde CO₂ fra kalkning. Andelen af udledningen fra kategorien 'Landbrugsjorde', som kan tilskrive foderafgrøder er baseret på hvor stor en andel af det dyrkede areal hvorpå der dyrkes foder. Kategorien 'Andre afgrøder' er bl.a. rug, frø til udsæd, havre, kartofler, sukkerroer til fabrik og juletræer. Kategorien 'Andre dyr' består af heste, mink, får og fjerkræ. Fordelingen af foder til husdyr tager udgangspunkt i antagelsen, at svin spiser hvede og byg, mens kvæg spiser græs, majs, og foderroer. Herfra er der fratrukket foder til fjerkræ, som er estimeret ud fra bestanden af fjerkræ og deres foderforbrug. Fordelingen af foderafgrøder bliver, at 90% af hvede og byg går til svin (resten til fjerkræ), 92% af majs går til kvæg (resten til fjerkræ), og 100% af græs går til kvæg. * Beregnet som mængden af kød (i kg) i forhold til mængden af mælk (i kg) fra malkekvæg. ** Anvendelsen af mælk angiver anvendelsen af mælkefedt. Mt = megaton = 1.000.000 ton. Kilde: DCE 'Denmark's National Inventory Report 2015 and 2016'; Dyrenes Beskyttelse og Danmarks Naturfredningsforening 'Sådan ligger landet' (2015); Landbrug og Fødevarer 2015 mejeristatistik, svinestatistik og okse- og kalvekødsstatistik; Det Danske Fjerkræraad 'Årsberetning 2015'; Danmarks Statistik tabel KORN; interviews; og egne beregninger.

Den økonomiske betydning af kvæg er mindre end andelen af drivhusgasudledningerne

Andelene af produktionsværdien og beskæftigede i kvægfoder og produkter fra kvæg er mindre end andelen i drivhusgasudledninger. Svins andel af udledningerne svarer til andelen for den økonomiske betydning.

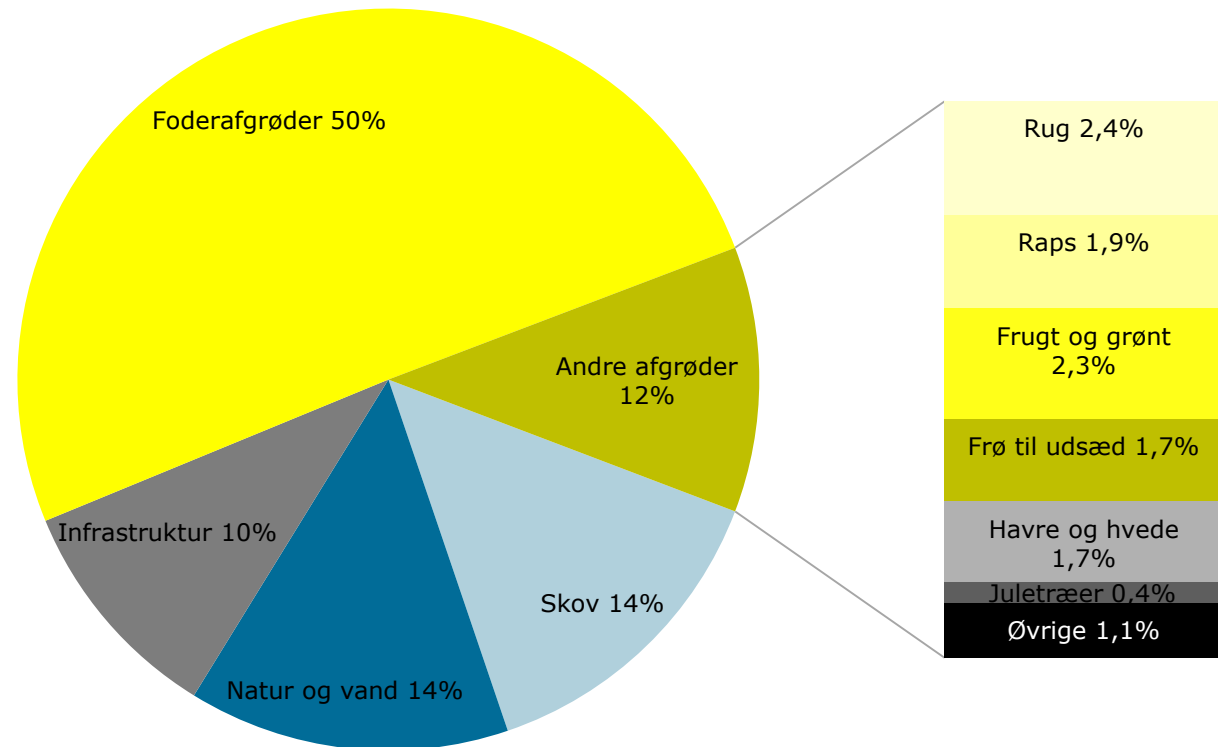

Note: Tallene er 2014-tal. Andelene for husdyr er inklusiv foderproduktionen til dem. En stor del af kategorien 'Andre animalske produkter' er produkter fra fjerkræ og pelsdyr. Fordelingen af foder ved produktionsværdi og beskæftigelse sker efter samme fordelingsnøgle, som ved drivhusgasudledningen (se note til figur på forrige side). Andel af beskæftigelse angiver andele af fuldtidsbeskæftigede i landbruget eksklusiv serviceydelser og jagt. * Kategorien består primært af branchen 'Blandet drift'. Se appendix A.1-A.2 for detaljeret information. Kilde: Danmarks Statistik tabel LBF11, ERHV1, og KORN og egne beregninger.

Hvis der ikke blev dyrket foderafgrøder på dansk jord ville jorden blive brugt til noget andet

- Hvorvidt drivhusgasudledningerne forbundet med dyrkning af foderafgrøder vil mindskes, hvis produktionen af husdyr mindskes afhænger af den alternative brug af jorden, som er:
  - Dyrkning af andre afgrøder
  - Natur
  - Infrastruktur
- Danmarks areal bruges i dag mest til at dyrke foderafgrøder til landbrugets produktion af animalske slutprodukter. Landbruget dyrker dog også mad til mennesker fx korn, kartofler, sukkerroer, grøntsager, frugter og bær. Dertil dyrkes der andre ting som fx juletræer og blomster. Hvis en reduktion i dyrkningen af foderafgrøder bevirker, at arealet bruges til dyrkning af andre afgrøder, vil påvirkningen på drivhusgasudledningen afhænge den nye afgrøde drivhusgasintensitet per arealenhed.
- Knap 40 procent af det samlede areal bruges til skov, åben natur, søer og vandløb, byer, veje og anden infrastruktur. Hvis en reduktion i dyrkningen af foderafgrøder bevirker, at arealet bruges til natur eller infrastruktur vil drivhusgasudledningen falde.

Halvdelen af Danmarks areal bruges til foderafgrøder i dag, og der er mange alternative brugsmuligheder

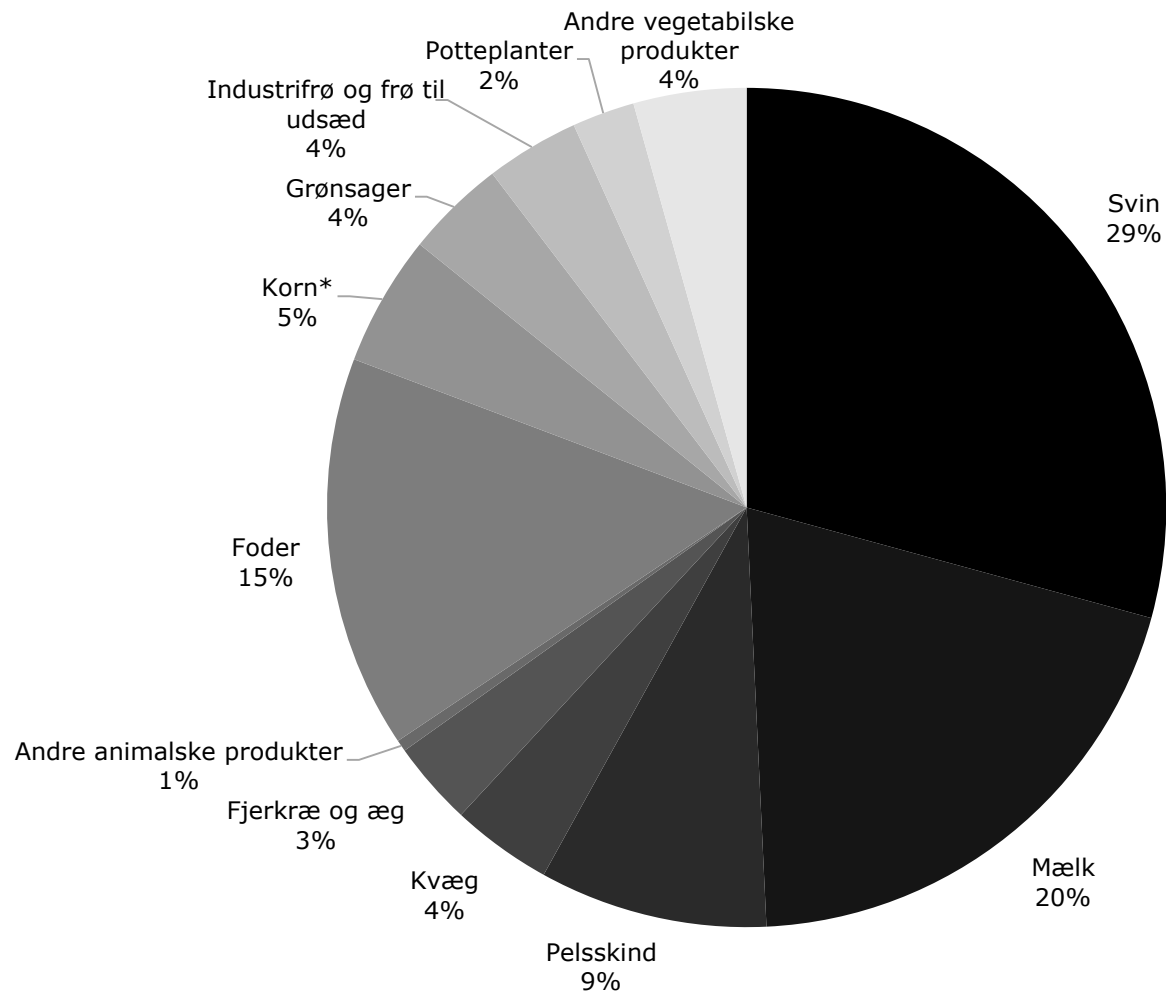

Kilde: Dyrenes Beskyttelse og Danmarks Naturfredningsforening 'Sådan ligger landet' (2015) og Danmarks Statistik tabel AFG07.

APPENDIX

Appendix A.1

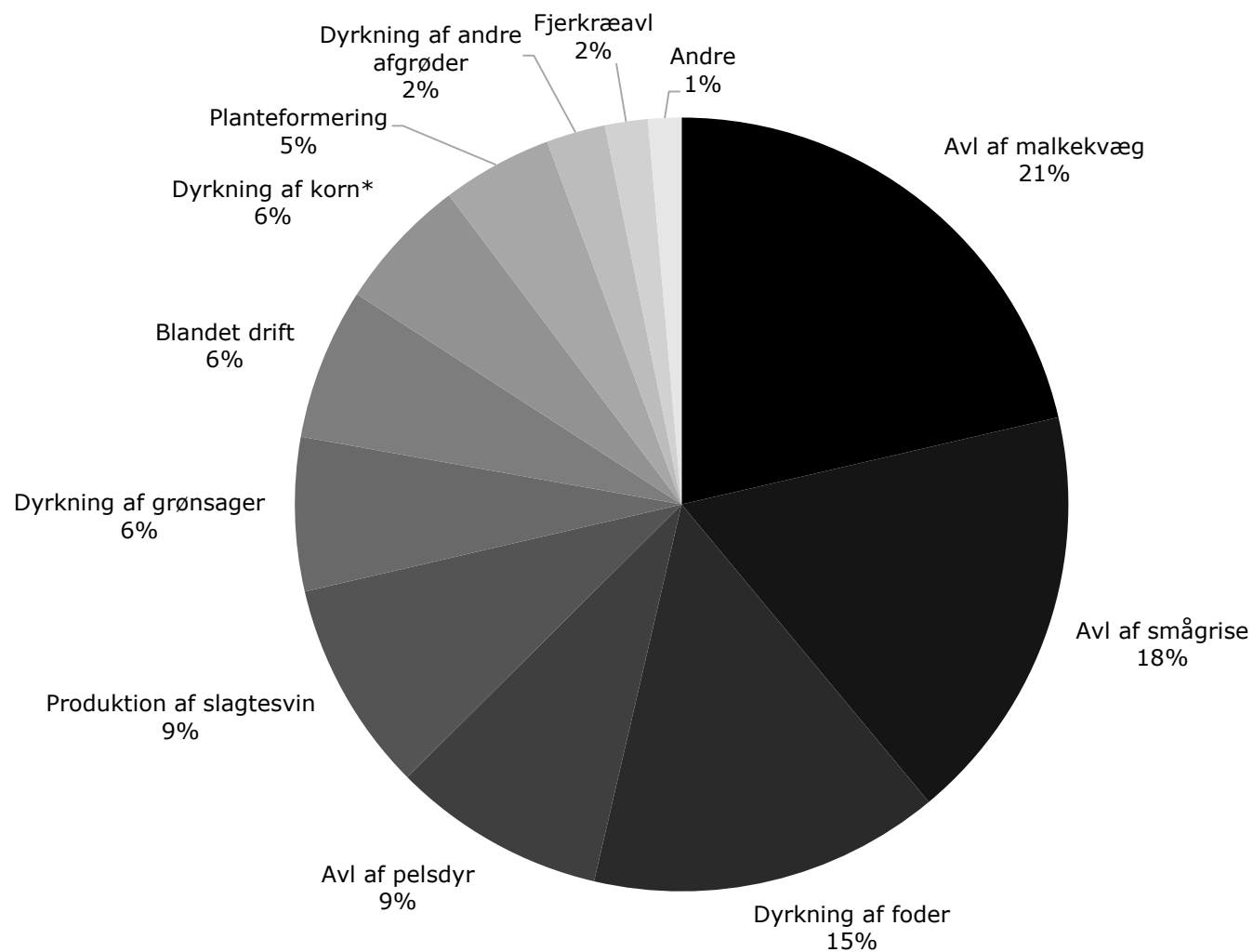
Værdi af salgsprodukter i landbruget, 2014

Note: * Kategorien 'Korn' er fratrukket korn til foder, som ligger i kategorien 'Foder'.
Kilde: Danmarks Statistik tabel LBF11 og KORN.

Appendix A.2

Antallet af fuldtidsbeskæftigede i landbruget, 2014

Note: * Dyrkning af korn ekskluderer dyrkning af korn til foder, som er lagt i kategorien 'Dyrkning af foder'.
Kilde: Danmarks Statistik tabel ERHV1 og KORN.

